

آسیب شناسی مدیریت نوین روستایی به منظور ارائه راهبردهای توسعه روستایی (مطالعه موردی: ناحیه مرکزی استان گیلان)

محمد نصیری لاکه *، 226، 96،

1398-03-04

مدیریت به معنای عام و مدیریت نوین روستایی به معنای خاص؛ از ارکان اصلی و لاینفک توسعه روستایی است. چرا که فقدان مدیریت صحیح و کارآمد در روستاها؛ موجب عدم تحقق توسعه روستایی خواهد شد. مدیریت روستایی در ایران، طی چند دهه اخیر در ابعاد مختلف، یکی از مهمترین و حساسترین معضلات و چالش‌های برنامه‌ریزان و متخصصین امر بوده است. این چالش‌ها را می‌توان در مواردی همچون عدم تبیین مبانی تئوریک، فقدان مدیریت کارآمد روستایی، فقدان منابع مالی پایدار، کم‌رنگ بودن مشارکت مردم محلی، وضعیت آموزش منابع انسانی، عدم دسترسی به تجهیزات و ابزارها جستجو نمود که زمینه‌ساز مسائل و مشکلات متعددی در ابعاد مختلف گردیده است. بنابراین لزوم توجه به مدیریت روستایی با توجه به تئوری‌های جدید مدیریتی و مختص نواحی روستایی گیلان و با در نظر گرفتن استعدادها و ظرفیت‌های جغرافیایی خاص مناطق؛ ضرورت بیشتری دارد. این پژوهش به منظور بررسی و آسیب شناسی مدیریت نوین روستایی به روش توصیفی - تحلیلی انجام شده است. بدین منظور، روش‌های مختلف مدیریت نواحی روستایی از آغاز تاکنون مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت و راهبردهایی جهت تحقق توسعه روستایی در ناحیه مرکزی گیلان ارائه میشود. ناحیه مرکزی گیلان شامل 6 شهرستان و 877 روستای دارای سکنه می باشد که جامعه آماری تحقیق؛ 670 روستای دارای مدیریت نوین روستایی است که تعداد 120 روستا بصورت تصادفی به عنوان نمونه انتخاب گردید و به جهت تخصصی بودن متغیرهای پژوهش؛ از نظر متخصصین، کارشناسان و دست‌اندرکاران حوزه مدیریت نوین روستایی و روش دلفی استفاده گردید. روش جمع‌آوری اطلاعات بصورت اسنادی و میدانی بوده و جهت گردآوری اطلاعات؛ پرسشنامه در طیف لیکرت بین 294 نفر شامل: 3 عضو شورای اسلامی استان - 6 عضو شورای اسلامی شهرستان - 18 عضو شورای اسلامی بخش - 120 عضو شورای اسلامی روستا - 120 دهیار - 3 کارشناس دفتر امور روستایی استانداری - 6 کارشناس شوراها و دهیاران فرمانداری‌ها - 18 کارشناس شوراها و دهیاران بخش‌داری‌ها توزیع گردید. تحقیق از طریق نرم‌افزار آماری SPSS و نقشه‌ها با استفاده از نرم‌افزار GIS و آزمون فرضیه‌ها با T تک نمونه‌ای و آزمون تفاوت میانگین‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. همچنین از نرم‌افزار EXCEL و فعلی نظام که دهمی نشان تحقیق نتایج، گردید استفاده نمودارها ارائه جهت VISIO Microsoft مدیریت نوین روستایی در ناحیه مورد مطالعه با آسیب‌هایی مواجه است. در این رابطه تعداد 4 آسیب نهادی - مدیریتی، 5 آسیب محیطی - اکولوژیک، 8 آسیب کالبدی - فضائی، 5 آسیب اقتصادی و 6 آسیب

اجتماعی - فرهنگی به عنوان مهمترین آسیبها معرفی گردید. در همین رابطه فرضیه سوم که بیانگر بیشترین آسیب مدیریت نوین روستایی در بعد اقتصادی رد گردید که طی تحقیق مشخص گردید بیشترین آسیب در بعد محیطی - اکولوژیک وجود دارد. همچنین بین میزان توفیق مدیریت نوین روستایی در توسعه روستایی با تنوع جغرافیایی مناطق، رابطه معناداری مشاهده گردید و همچنین ثابت شد در صورت بهبود مدیریت نوین روستایی می توانیم شاهد توفیقات بیشتری در توسعه روستایی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی، محیطی - اکولوژیک، کالبدی فضایی و نهادی - مدیریتی باشیم. و در پایان؛ بر اساس روش SWOT راهبردهایی جهت تحقق توسعه روستایی ارائه گردید. نتایج نشان می دهد که استراتژی توانمندسازی و ظرفیت سازی دهیاران و استراتژی سازمان دهی و بازآفرینی ساختاری - نهادی و مدیریتی مدیریت نوین روستایی، بهترین راهبرد جهت تحقق توسعه پایدار روستایی در ناحیه مرکزی گیلان می باشد.

کلمات کلیدی : مدیریت، مدیریت نوین روستایی، توسعه روستایی، ناحیه مرکزی گیلان

[Islamic Azad University, Rasht Branch - Thesis Database](#)

[دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت - سامانه بانک اطلاعات پایان نامه ها](#)